

Doświadczenia regionów Europy w rozwijaniu zielonego rynku pracy i zielonej gospodarki. Jak Mazowsze może skorzystać z zielonego rozwoju?

Anna Szcześniak
**Instytut Badań nad Demokracją
i Przedsiębiorstwem Prywatnym**
Warszawa, 20.05.2014

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Do porównania z woj. mazowieckim rozważano regiony/kraje:

Estremadura, Hiszpania

Londyn, Wielka Brytania

Szwecja

Berlin i Brandenburgia, Niemcy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ostatecznie pogłębione analizy opracowano dla:

Estremadury, regionu w Hiszpanii

Londynu, stolicy Wielkiej Brytanii

Szwecji

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Rynek pracy w porównywanych regionach:

Wskaźnik		Mazowsze	Szwecja	Londyn	Estremadura
Pracujący w mln (2012)		2,125	5, 032	3,841	0,336
Struktura zatrudnienia	Usługi w %	65,7	70,7	79,5	77,3
	Przemysł w %	22,7	28,2	19,1	11,5
	Rolnictwo w %	11,6	1,1	1,5	11,2
Stopa bezrobocia BAEL w % (2013)		8,4	8,5	8,5	35,6
Stopa bezrobocia młodych 15-24 w %		21	25	12,6	61,6
Aktywność zawodowa w %		60,1	73	75,5	56,4
Przec. wyn. prac. w EUR/mc		1.099	2.948	2.640	1.623
Przeciętny roczny czas pracy w godzinach		2015 (śr. dla PL)	1624	1939,6	1690

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych wtórnych i studiów przypadku Mazowsza, Szwecji, Londynu i Estremadury.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Gospodarka w regionach porównawczych – podstawowe dane:

Wskaźnik		Mazowsze	Szwecja	Londyn	Estremadura
PKB w mld PLN		315,8	1227	1447	77
PKB wzrost w %	2012	1,9 (dla Polski)	0,8	-1,0	-2,5
	2011	4,4	3,7	0,8	-0,5
PKB per capita w PLN (2012)		60.359	129.270	185.287	65.027
Kompozycja PKB w %	usługi	82,4	70,9	77,8	82
	przemysł	15,3	27,3	21,5	12
	rolnictwo	3,3	1,8	0,7	6
Nakłady na B+R jako % PKB		2 (6,2 mld PLN)	3	1,17	0,9
Dług publiczny kraju jako % PKB (2012)		56	38,6	90,7	84,2
Inwestycje jako % PKB, kraj		13,8 (Mazowsze: 21)	20	15	22
Index GINI dla kraju		32,7 (2011)	23,0 (2005)	40,0 (2009)	32,0 (2005)
Inflacja w % (2012)		Polska: 0,8 (04/2013)	1,4	2,7	1,8

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Zielona gospodarka w regionach porównawczych:

Wskaźnik	Mazowsze	Szwecja	Londyn	Estremadura
Definicja	Brak	Bardzo wąska zgodna z Eurostatem	Gospodarka niskoemisyjna to taka, w której firmy dostarczają swoje dobra i usługi, podczas gdy jednocześnie redukują poziom emisji węgla.	Brak
Dostępne dane statystyczne	Nie	Tak	Tak, częściowo	Wyrwykowe
Liczba podmiotów gosp.	b.d.	13.976	5.500	Ok. 2.000
Obroty.	b.d.	128 mld PLN	13,4 mld GBP	b.d.
Zatrudnieni	b.d.	72.400	Ok. 100.000	10.419
Zielone m.p. w ogóle zatrudn.	b.d.	1,4%	b.d.	2,6%
Eksport	b.d.	21,5 mld PLN	b.d.	b.d.
Główne gałęzie	b.d.	Zagospodarowanie odpadów, oczyszczanie wody i ścieków, energia odnawialna, oczyszczanie powietrza i podnoszenie efektywności energetycznej.	Paliwa alternatywne, źródła geotermalne, energia wiatrowa, technologie budowlane. fotowoltaika, gospodarka odpadami, biomasa, odzysk odpadów i recykling.	Energia odnawialna, agroturystyka i turystyka zrównoważona, rolnictwo ekologiczne.
Energia odnawialna w bilansie energetycznym	poniżej 1%	45%	3,2% (kraj)	Pond 90% - elektrownia atomowa
Główne OZE	Praktycznie nie korzysta się z OZE	Elektrownie wodne, elektrociepłownie opalane śmieciami, energia pomp ciepłych, geotermia, biogazownie, jak dotąd mały rozwój energetyki wiatrowej.	Biogazownie, odzysk, fotowoltaika, źródła geotermalne.	Energia atomowa, elektrownie wiatrowe, biogaz, energia wodna.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Priorytety rozwoju zielonej gospodarki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Strategie rozwoju zielonej gospodarki w regionach porównawczych:

- **Mazowsze:** rozwój regionu w oparciu o *Strategię Rozwoju Woj. Mazowieckiego do r. 2020 ('06)*, nową *Strategię Rozwoju Woj. Mazowieckiego do 2030 r.* przyjęto 28.10.2013 r.
- **Szwecja:** ściśle określona strategia rozwoju.
- **Londyn:** jest, ale kontrowersyjna; w *The Mayor's Economic Development Strategy for London* (2010) cel 3 sformułowano jako „Uczynienie z Londynu światowej stolicy w zakresie gospodarki niskowęglowej do 2025 r. i globalnego lidera w zakresie finansowania gospodarki niskoemisyjnej.”
- **Estremadura:** *Regional Strategy to Combat Climate Change* z 2009 r. i regionalny program operacyjny.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Strategie/cele szczegółowe w regionach porównawczych:

- **Mazowsze:** Wiele cząstkowych programów. Cele zawarte w strategii dla regionu są raczej ogólne i wyznaczają kierunek zmian niż konkretne cele do osiągnięcia.
- **Szwecja:** Trzy strategie szczegółowe. Precyzyjne cele na lata 2020-2050, które są monitorowane i aktualizowane. 16 celów długookresowych.
- **Londyn:** Szczegółowe polityki na poziomie dzielnic. 4 działania dla całego miasta.
- **Estremadura:** Kilka strategii tematycznych, żadna nie obejmuje zielonej gospodarki jako całości.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Jakie elementy polityk poszczególnych regionów porównawczych, które mogłyby sprzyjać tworzeniu zielonych miejsc pracy wysokiej jakości Mazowsze mogłoby wdrażać?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Co Mazowsze powinno przyjąć od Szwecji?

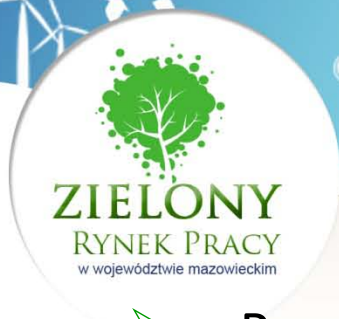
- Koncepcję budowy długoterminowych celów w zakresie odnowy dziedzictwa przyrodniczego i roli człowieka w środowisku przyrodniczym.
- Koncepcję rozwoju odnawialnych źródeł energii jako czynnika zwiększającego samowystarczalność energetyczną kraju czy regionu.
- Koncepcję napędzania transportu publicznego paliwami z odpadów.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program SymbioCity

- Powstał w 2008 r. z myślą o transferze szwedzkich rozwiązań w zakresie zrównoważonego rozwoju miast.
- Wskazywanie ośrodkom miejskim, jak integrować różne funkcje miejskie, uzyskując lepsze rezultaty przy mniejszym zużyciu zasobów naturalnych.
- Eksperci Symbiocity wyszukują potencjalne efekty synergii funkcji miejskich i pomagają zwiększyć ich efektywność.
- Synergie między różnymi funkcjami miejskimi są tak pomyślane, aby mogły znaleźć zastosowanie zarówno w dużych ośrodkach miejskich, jak i w małych osiedlach czy dzielnicach miast.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Co Mazowsze powinno przyjąć od Londynu?

- Koncepcję budowy centrum usług finansowych, konsultingowych i prawnych w zakresie zielonej gospodarki.
- Koncepcję dobrej współpracy z biznesem i światem nauki w zakresie rozwoju zielonej gospodarki.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program RE:CONNECT

Cel: ograniczenie emisji CO₂.

- Strefy niskoemisyjne: 10 dzielnic Londynu, które otrzymały środki finansowe na stworzenie lokalnych stref o niskim stężeniu CO₂.
- Kluczowe aspekty: 1) stworzenie dźwigni dla inwestycji sektora prywatnego do tworzenia stref niskiej emisji CO₂; 2) pokazanie nowych, innowacyjnych sposobów zmniejszenia zużycia energii; 3) pokazanie niskoemisyjnej przyszłości; 4) zgromadzenie władz lokalnych, organizacji społecznych, mieszkańców, firm, w tym użyteczności publicznej do partnerskiej współpracy.
- Idea „skopiowana” przez rząd centralny, wzbudziła zainteresowanie ze strony środowiska akademickiego, dostawców energii, podmiotów handlowych i urzędników rządowych z miast w Belgii, Francji i Japonii.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Co Mazowsze powinno przyjąć od Estremadury?

- System szkolenia w zakresie zielonych umiejętności i budowy zielonych kwalifikacji.
- Koncepcję budowy umiejętności w zakresie przebudowy zielonych łańcuchów wartości w rolnictwie i przemyśle spożywczym.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

“El Anillo” – Międzynarodowy Ośrodek Sportów Rekreacyjnych

Ośrodek demonstracyjno-szkoleniowy:

- promuje zawody i działalność gospod. w zakresie sportów rekreacyjnych;
- prowadzi kursy zawodowe, szkolenia i doradztwo dotyczące przedsiębiorczości (prowadzi inkubator przedsiębiorczości),
- promuje innowacje w sporcie i rekreacji,
- testuje nowe materiały i sprzęt sportowy,
- tworzy koncepcje nowych produktów rekreacyjnych,
- wspomaga projektowanie i rozwój metod, treści i materiałów dydaktycznych,
- prowadzi wymianę międzynarodową i został ośrodkiem referencyjnym dla tego typu inicjatyw w Hiszpanii.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Mazowsze - najbardziej widoczne luki w kluczowych obszarach:

- **brak poprawnego planowania strategicznego > określić konkretne cele;**
- **brak koordynacji działań w różnych obszarach ZG > skoordynować liczne działania;**
- **brak poprawnego monitoringu efektów podejmowanych działań i wydawanych środków > określić wskaźniki do realizacji, wyciągać wnioski z uzyskiwanych efektów w kolejnych okresach programowania.**

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Dziękuję za uwagę!

ZIELONY
RYNEK PRACY
w województwie mazowieckim

aszczesniak@kig.pl , iped@kig.pl
www.iped.pl
www.zielonemazowsze.pl

Projekt pt. „**Praca wysokiej jakości na zielonym rynku pracy w woj. mazowieckim**” jest współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytet VIII. Regionalne kadry gospodarki, działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie, poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie (numer umowy: POKL.08.01.02-14-079/11).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

